

කළමනාකරණ සම්පාදන පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (1) - 2023

කළමනාකරණ සම්පාදන පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය 1 හි 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ ගිණුම් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය සහ ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා නියෝජිතායතනය අතර 2017 ජූලි 07 දින එළඹි අංක එස්.එල්-පී 117 දරන ණය ගිවිසුමේ ව්‍යාපෘති සංදේශයේ 19 පරිච්ඡේදය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා කළ යුතු යැයි මා සලකන මාගේ අදහස් හා නිරීක්ෂණ මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා ව්‍යාපෘති කාලය

ව්‍යාපෘතියේ ණය ගිවිසුමට අනුව එවකට නගර සැලසුම් හා ජල සම්පාදන අමාත්‍යාංශය, වර්තමානයේ ජල සම්පාදන හා වතු යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ නියෝජිතායතනය වන අතර ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතනය වේ. ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වනුයේ කළමනාකරණ සම්පාදන පහසුකම් පුළුල් කිරීම සහ ජල බෙදා හැරීමේ ජාල ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම තුළින් බස්නාහිර පළාතේ දකුණු ප්‍රදේශයේ ආරක්ෂිත පානීය ජලය සැපයීම සහ ජල සම්පාදන කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම, එමඟින් එහි ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමට දායක වීම වේ. ණය ගිවිසුමට අනුව, ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය රුපියල් මිලියන 55, 338 ට සමාන ජපන් යෙන් මිලියන 39,067 ක් වූ අතර එයින් රුපියල් මිලියන 45, 056 ට සමාන ජපන් යෙන් මිලියන 31,810 ක් ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා නියෝජිතායතනය විසින් මූල්‍යකරණය කිරීමට එකඟ විය. ව්‍යාපෘතිය 2020 දෙසැම්බර් මාසයේදී එහි ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කළ අතර 2025 අප්‍රේල් වන විට අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි.

1.3 මතය

මේ සමඟ ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එහි මුදල් ප්‍රවාහය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ පාලනය හා සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය හා සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්ස්‍රෝධතාවය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, චේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, ව්‍යාපෘතියේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීම, ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය ඇගයීමට ලක්කළ අතර ඒ සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශ්වයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. භෞතික කාර්යසාධනය

2.1 ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම්වල භෞතික ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘති සංරචකය	ක්‍රියාකාරකම	2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට		විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශ
		ප්‍රසම්පාදන යේ	ප්‍රසම්පාදන ය විසින්			
	අපේක්ෂිත	භෞතික	කරගෙන			
	කාර්ය	සාධනය	සාධනය			
	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය			

(අ)	පැකේජ 1,2,3,4,5 පිළිවෙලින් ජල තූල්මුව පහසුකම් සහ ජල පවිත්‍රාගාරය ඉදිකිරීම, සම්ප්‍රේෂණ ප්‍රධාන ජාලයන් බෙදාහැරීමේ ජාලයන් සැපයීම සහ ඇතිරීම, භූගත ජලාශ සහ පොම්පාගාර ඉදිකිරීම, මිලිලනිය සඳහා ද්විතියික බෙදාහැරීම් ජාලය සැපයීම සහ ඇතිරීම, බෙදාහැරීමේ ප්‍රධාන ජාලයන්හි සහ ද්විතියික ජාලයන්හි ඉතිරි කොටස සැපයීම සහ ඇතිරීම ඇතුළු දිස්ත්‍රික් මිණුම් කලාප (DMA) උපකරණ සැපයීම සහ සවි කිරීම	විස්තරාත්මක සැලසුම් කිරීම, ඇඳීම් සහ කොන්ත්‍රාත් ලේඛන සකස් කිරීම සඳහා උපදේශන සේවාව.	100	8
-----	--	--	-----	---

(i) විස්තරාත්මක සැලසුම, චිත්‍ර (drawings) සකස් කිරීම සහ කොන්ත්‍රාත් ලේඛන 2019 ජුනි මාසය වන විට පිළියෙල කර අවසන් කළ යුතුය. කෙසේ නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අවසන් කර නොතිබුණි.

ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා නියෝජිතායතනය විසින් 2022 අප්‍රේල් මාසයේ සිට මුදල් ලබා දීම තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලද අතර ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකක කාර්යාලයද තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලදී. මෙය ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතියට දැඩි ලෙස බලපා ඇත.

(ii) ඉදිකිරීම් කටයුතු 2020 ජුනි මස ආරම්භ කර 2023 සැප්තැම්බර් වන විට අවසන් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් සියලු ඉදිකිරීම් පූර්ව ඉදිකිරීම් මට්ටමේ පැවතිණි.

ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා නියෝජිතායතනය විසින් 2022 අප්‍රේල් මාසයේ සිට මුදල් ලබා දීම තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලද අතර ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකක කාර්යාලයද තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලදී. මෙය ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතියට දැඩි ලෙස බලපා ඇත.

(iii) ඉදිකිරීම් 2020 ජුනි මාසයේදී ආරම්භ කර 2023 සැප්තැම්බර් වන විට අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, එම සියලුම පැකේජ තවමත් 2023 රට තුළ පවතින තත්ත්වය හේතුවෙන් 2022 අප්‍රේල් මාසයේදී ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා නියෝජිතායතනය විසින් මුදල් ලබා දීම තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස

ව්‍යාපෘතිය නැවත ආරම්භ කිරීමටත්, ඉතිරිව ඇති වැඩ නිම කිරීමටත්, ප්‍රතිලාභීන් ගේ අරමුණු ඉටු කිරීමටත් ක්‍රියා කළ

දෙසැම්බර් 31 උපදේශන යුතුය.
 වන දිනට පූර්ව කොන්ත්‍රාත්තුව සහ
 ඉදිකිරීම් කාලය ව්‍යාපෘති
 තුළ පවතී. කළමනාකරණ ඒකක
 කාර්යාලයද
 තාවකාලිකව
 අත්හිටුවන ලදී.

3. කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
මෙම ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය විසින් ජපන් යෙන් මිලියන 558ක් සහ රු. මිලියන 773 ක වටිනාකමක් සඳහා උපදේශන සමාගම් හතරකට 2020 ජනවාරි 30 වන දින කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය කර තිබුණි. කොන්ත්‍රාත්තු 2025 ජුනි 19 වන විට මාස 65ක් ඇතුළත අවසන් කිරීමට නියමිතව තිබුණද, 2023 දෙසැම්බර් 31 වන විට කොන්ත්‍රාත් කාලය මාස 65න් මාස 36ක් ගෙවී ගොස් තිබුණද, ළඟා කරගෙන තිබූ භෞතික කාර්ය සාධනය සියයට 8කට ආසන්න පහළ මට්ටමක පැවතුණි.	රට තුළ පවතින තත්ත්වය හේතුවෙන් 2022 අප්‍රේල් මාසයේදී ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා නියෝජිතායතනය විසින් මුදල් ලබා දීම තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස උපදේශන කොන්ත්‍රාත්තුව සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකක කාර්යාලයද තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලදී.	ව්‍යාපෘතිය නැවත ආරම්භ කිරීමටත්, ඉතිරිව ඇති වැඩ නිම කිරීමටත්, ප්‍රතිලාභීන්ගේ අරමුණු ඉටු කිරීමටත් ක්‍රියා කළ යුතුය.

4. මතභේදාත්මක ස්වභාවයේ කරුණු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශය
2020 දෙසැම්බර් 31 වන දින දේශීය උපදේශකයෙකුට රු. මිලියන 84 ක් ගෙවා ඇති අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට පියවා නොගත් අත්තිකාරම් මුදල රු. මිලියන 50ක් කොන්ත්‍රාත්කරු සතුව පවතී. තවද එදිනට කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවිය යුතු බිල්පත්වල වටිනාකම රු. මිලියන 282 කි.	උපදේශන කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමට අනුව, ප්‍රමාද ගාස්තු ඉල්ලීමට කොන්ත්‍රාත්කරුට අයිතියක් ඇත. කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ප්‍රමාද ගාස්තු ඉල්ලීම කරන්නේ නම්, අත්තිකාරම් ගෙවීමේ පාඩුවද විශ්ලේෂණය කර එම පාඩුව මුදල ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය විසින් කොන්ත්‍රාත්කරුගෙන් ඉල්ලා සිටිය යුතුය.	පාඩු වළක්වා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.